

REKENING
VAN DE HEERLIJKHEID
ST. ANNALAND

1573 - 1574

Integraal transcript
tekstverwerking
en indicering

J.H. van der Boom

INHOUD

Inleiding	3
Aanwijzingen voor het gebruik	3
Voorbeeld van de oorspronkelijke tekst	4
Beknopte oudste geschiedenis van St. Annaland	5
De heerlijkheid	5
Het dorp	6
Het wapen	6
Kaart van de heerlijkheid St. Annaland	7
Rekening 1573/1574	9
Ontvangsten	9
Uitgaven	19
Alfabetische index op voornamen en geslachtsnamen	25
Bijlage I (reconstructie rentmeesters)	27

Inleiding

Voor u ligt de vierde en laatste uitgave in de serie heerlijkheidsrekeningen van St. Annaland. Het plan de rekeningen van voor 1600 uit te geven is nu voltooid. Ik wil er echter met nadruk op wijzen dat van de periode na 1600 ook een (groter) aantal rekeningen bewaard zijn gebleven. Het verdient aanbeveling om deze, indien u studie maakt van St. Annaland en haar bewoners, ook te raadplegen.

Overzicht heerlijkheidsrekeningen van St. Annaland van voor 1600 (zie ook bijlage I).
(Bewerkt door J.H. van der Boom en uitgegeven door de Prae 1600 werkgroep):

1541/1542	rentmeester Aelbrecht Willemsz. Lantmeter
1573/1574	rentmeester Jan den Dolphin
1589/1590	rentmeester Willem van Merode
1598/1599 (fragmenten)	rentmeester Willem van Merode
	samen in 1 uitgave
1599/1600	rentmeester Jan Bernaertsz. Smout

Aanwijzingen voor het gebruik

De folionummers (van de originele bladen) worden weergegeven geplaatst tussen rechte haken. Ook toelichtingen en aanwijzingen van de hand van de bewerker worden tussen rechte haken gegeven. Aanvullingen, veelal aangebracht vanwege afkortingen en contracties in het origineel, zijn tussen ronde haken geplaatst. Alle afkortingen zijn zoveel mogelijk aangevuld. Een aantal veel voorkomende afkortingen, zoals St. en voirs., werden echter niet aangevuld. Daar waar de bewerker niet zeker is van een woord of term of waar de kopie onleesbaar was wordt gebruik gemaakt van een tussen ronde haken geplaatst vraagteken.

Om het gebruik wellicht iets gemakkelijker te maken begint de tekst van alle werkelijke posten (ontvangsten en betalingen) op de kantlijn. Alle toelichtende teksten springen iets in.

Getallen, in de rekening vrijwel altijd in Romeinse cijfers gegeven, die geldbedragen en oppervlaktematen weergeven zijn in het transcript omgezet in Arabische cijfers. Andere getallen (veelal (rang)telwoorden en data) werden overgenomen zoals ze in de rekening voorkomen.

De rekening werd volgens de rentmeester zelf opgemaakt in ponden, schellingen en penningen Vlaams. In de eigenlijke tekst wordt voor penningen echter steeds de afkorting gr. (groten) gebruikt. Ook wordt verschillende malen de naam van een nog kleiner geldstuk gebruikt, de mijt.¹

De in de rekening gebruikte oppervlaktematen zijn het gemet en de roede.

Onderhavige rekeningen is het enige exemplaar van voor 1600 waarbij zich ook enige bijlagen bevinden (voornamelijk quitanties). Als van een bepaalde, in de rekening vermelde post een bijlage bewaard gebleven is dan treft u voor het nummer van die post een asterisk (*).

J.H. van der Boom
Hoogvliet, september 1993

---

¹ Zie voor uitleg omtrent de munten o.a. de inleiding van: Rekeningen rentmeesters bewesterschelde 1429/30, door B. de Keijzer, uitgave van de Prae 1600 club, 1990.

VOORBEELD VAN DE OORSPRONKELIJKE TEKST

Bertel miltens heeft die 1ste beroeping
 het grootste groot is geen
 tegen voor n t b b voor farr

m t b b voor farr

dit is de...
 de...
 de...
 de...
 de...

Jan Cornelis Laubbens heeft die 1ste beroeping
 het grootste groot is geen 2de tegen voor
 n t b b voor farr

m t b b voor farr

Jan Cornelis Laubbens heeft die 1ste beroeping
 het grootste groot is geen 2de tegen voor
 voor voerbis voor farr

m t b b voor farr

Jan miltens heeft die 1ste beroeping
 groot n b b b tegen voor n t b b voor farr

m t b b voor farr

Jan miltens heeft die 1ste beroeping
 groot n b b b tegen voor n t b b voor farr

m t b b voor farr

Jan Cornelis Laubbens heeft die 1ste beroeping
 het grootste groot is geen 2de tegen voor
 n t b b voor farr

m t b b voor farr

Jan miltens heeft die 1ste beroeping
 groot n b b b tegen voor n t b b voor farr

m t b b voor farr

Jan miltens heeft die 1ste beroeping
 groot n b b b tegen voor n t b b voor farr

m t b b voor farr

BEKNOPTE OUDSTE GESCHIEDENIS VAN ST. ANNALAND²

De heerlijkheid

De heerlijkheid St. Annaland en de haar onderhorige polders was gelegen op het eiland Tholen en werd begrensd: ten westen door de polder van Oud Kempenshofstede, ten noorden en noordoosten door het Mastgat en de Krabbe(n)kreek en ten zuiden door de heerlijkheden St. Maartensdijk en Poortvliet.

Vroeger werd de heerlijkheid doorgaans St. Anneland genoemd, zij dankt haar naam aan Anna van Bourgondië, vrouwe van Ravestein, echtgenote van heer Adolf van Kleef, heer van Ravestein. St. Annaland behoort sedert 1 juli 1971 tot de gemeente Tholen.

Het gebied van de parochie St. Annaland werd na 1475 bedijkt (Oudelandpolder; welke naam in de rekening van 1541/1542 niet voorkomt). Mogelijk betreft deze, hieronder beschreven bedijking, een herbedijking. Reeds in 1277 is er namelijk sprake van de parochie Overbordine, die slechts eenmaal wordt vermeld in het tiendenregister en men heeft geen idee waar ze anders op het eiland Tholen kan hebben gelegen dan in dit gebied.

Anna van Bourgondië en haar man verzochten hertog Karel van Bourgondië "zekere gorsinghe ende opwerp van de zee, genaamd Mallandt, met Hannebosdyck, den Haemel ende 's Graevenkreecke" te mogen bedijken en tot bouwland te mogen maken. Ze verkregen niet alleen het octrooi tot bedijking maar ook de ambachtsheerlijke rechten, de tienden van tarwe en andere granen en de kleine tienden (van lammeren en ganzen). Ze hielden het land van de hertog -als graaf van Holland en Zeeland- en verkregen het als een goed en onversterfelijk leen.

Wegens de grote kosten die gemoeid waren met het bedijken werd hen voor een periode van tien jaar nadat de bedijkte landen granen gedragen zouden hebben, vrijheid van alle geschoot verleend. Een en ander gebeurde echter wel op voorwaarde dat met de bedijking reeds werd aangevangen in het jaar waarin de leenbrief werd uitgegeven (Brugge, 6 jan. 1475). Toch werd eerst op 4 maart 1476 daadwerkelijk met het gigantische karwei aangevangen.

Door herhaalde overstromingen, in de hand gewerkt door de grote lengte van de zeedijk en het niet in staat zijn de dijken op een goede hoogte te brengen, drukten de belastingen zo zwaar op de polders St. Annaland, Hannevosdijk en St. Marien dat keizer Karel V in 1520 de bewoners vrijheid verleende van alle schoten en beden voor de tijd van vijftwintig jaar op voorwaarde dat een jaarlijkse c(h)ijns werd betaald van 4 groten van elk gemet.

In 1546 werd de bewoners toegestaan voor de tijd van zes jaar half schot te betalen ten aanzien van alle beden van de Staten van Zeeland terwijl bovendien nog alle kosten werden kwijtgescholden die uitgingen boven een bedrag van 6 groten per gemet.

---

² Met name ontleend aan: Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden; beschrijving van Zeeland, 2e deel. Amsterdam 1753 en Zeeuwse Encyclopedie, blz. 67-68.

Het dorp

St. Annaland heeft een typische dorpsvorm uit de tweede helft van de vijftiende eeuw: vanaf de kerkring in het centrum loopt de Voorstraat naar de zeedijk en de haven. De korenmolen "De Vier Winden" is een ronde, stenen bovenkruijer met voorheen een stelling, bouwjaar 1847. Aan de rand van de dorpskern staat op een verhoging een gesloten standerdmolen uit de zeventiende eeuw. Deze molen was tot in 1960 nog in bedrijf.

De kerk die in St. Annaland gebouwd werd wijdde men aan St. Anna, de schutshelinge van Anna van Bourgondië (1485). De Zeeuwse Encyclopedie maakt melding van het feit dat er voor 1494 waarschijnlijk eerst een noodkerk stond, want in 1486 werd het huis van de pastoor gebouwd, dus ruim voor de aanbesteding van een nieuwe kerk die in 1494 plaats vond. Noodkerk of gewone kerk, een kerk was er, getuige het feit dat in de rekening van 1541/1542 melding wordt gemaakt van een in "de kercke van St. Annalandt" op te dragen mis en van de kerkmeesters van St. Annaland en er een betaling plaats vindt aan "den heeren van Oude Monstre tot Uuytrecht".³ De kerk van St. Annaland behoorde namelijk aan het kapittel van Oudmunster te Utrecht en viel onder het dekenaat Schouwen. In de kerk was een vicarie gesticht ter ere van de H. Maagd. Na de reformatie werden de Moggershilpolder en de Hanevosdijkpolder aan het gebied van de parochie St. Annaland toegevoegd, hoewel dit -blijkens de oudst bewaard gebleven rekening- ook reeds geruime tijd voor de reformatie het geval was.

Verder wordt in de Zeeuwse Encyclopedie melding gemaakt van een klooster van de kruisheren te St. Annaland. Mogelijk was reeds een klooster aanwezig in de voor 1475 bedijkte polder en niet meer in de na 1475 onstane landen. Op fol. 6v van de rekening van 1541/1542 wordt namelijk gesproken over 345 gemeten land die "de cruce broederen int zelve landt gehadt hebben". Het is ook mogelijk dat de kruisheren in de oudste, en later overstroomde, polder slechts land bezaten en geen klooster. De in de Zeeuwse Encyclopedie aangehaalde mededeling van Van Heussen en Van Rijn dat het klooster in 1492 werd ingewijd zou dus mogelijk op een tweede klooster kunnen slaan.⁴ In 1505 werd de kerk aan het kapittel onttrokken en bij het klooster ingelijfd. Opvallend is wel dat in de rekening over de jaren 1589/1590 in het geheel geen sprake meer is van het klooster nog van enig bezit van de kruisheren in St. Annaland c.a.

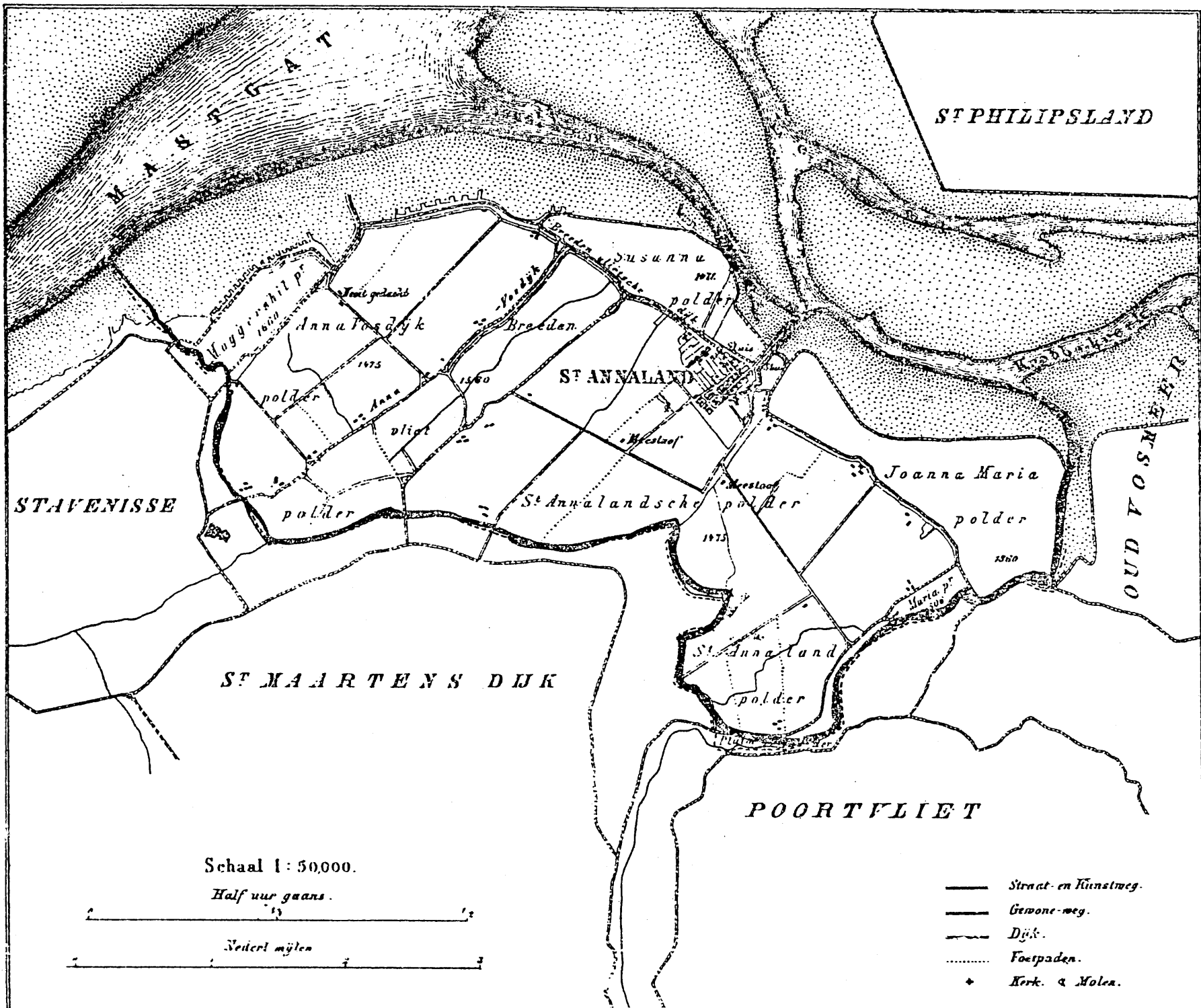
Het wapen

De wapenkaart van Smallegange vermeldt voor St. Annaland een gouden ster op een rood veld. Sinds de negentiende eeuw werd echter een ander wapen gevoerd, dat op 31 juli 1817 voor de gemeente bevestigd werd. Dit wapen vertoont Sint Anna, de patrones van de kerk, volgens de oude traditie afgebeeld als "St. Anna te drieën", met haar dochter Maria op de ene en het Christuskind op de andere arm.

---

³ Zie uitgave nr. 94 van de Prae 1600 club.

⁴ In het Aardrijkskundig Woordenboek van Van Der Aa wordt 1493 als stichtingsjaar gegeven (blz. 277).

INTEGRALE TEKST VAN DE REKENING 1573/1574

[omslag]

Eerste rekenninghe Jan den Dolphin, beghinne prima augusti anno XV° LXXIII ende eyndende ultima july XV° LXXIII inclusys.

[1e blad, ongefolieerd]

Rentmeesterscap van St. Annelandt met zynen annexen [en] polderen van eenen jaere, beghinnende prima augusti anno XV° LXXIII inclusys ende endende prima augusti anno XV° LXXIII exclusys.

[fol. 1]

[In de marge:] Overgebracht bij Mr. Jan Laguillon ... ..

Rekeninghe Jan den Dolphin, rentmeester van de domeynen, heerlicheyt ende landen van St. Annelandt metten appendentiën ende dependentiën vandien. Tot welcken ... die voorn. Jan den Dolphin gestelt ende gecommiteert is van mijnen Edelen en Welgeboren heere heer ... van Bourgoigne, heere van Zomelsdijck, St. Annelandt ... .. buerse (?) ... .. blijckende bij openen brieven van mijnen voorn. heere in date van XXVI^{en} novembris anno XV° drieentseventich. Tot sulcken wedden, proufijten ende emolumenten als van outs daer toe gestaen ende behoort hebben ende in sulcken ende gelijcke manieren als zijn vootsaeten in gelijcke officie dat gebruyckt, genyet ende bedient hebben daer den voorn. rentmeester den behoorlijcken eedt gedaen heeft. Ende wort gehouden jaerlicx ten handen van mijnen Ed. heere ofte zynen gecommiteerden van zynen ontfanck goede reeckeninghe, bewijs ende reliqua te doen als behoirt ende geduerende tot haeren kennelijck weder ... al breeder blijckende bij den voorn. bezeeggelde brieven daervan zijnde ende breeder mentie daer af maekende ende van alle het ... des die voorn. rentmeester ontfanghen ende daer jehens wederomme uuytgegeven heeft tsedert prima augusti anno XV° LXXIII inclusys totten eersten augusti anno ... XV° LXXIII exclusys, maect eenen termijn van eenen geheelen jaere ende gedaen in ponden, schellingen en penningen g(root) Vlaams.

ONTVANGSTEN

Ontfanck

Eerst vande gorsettinghe en(de) dijckettinge van St. Annelandt, verhuurt bijden rent-(meeste)r door beveil van mijnen Edelen heere ter presentie van bailliu ende schepenen aldaer in 't openbaer ende gedaen den XI^{en} dach in marte a(nn)o XV° LXXII naer st(ijl)e van Utrecht eenen tijt van drie jaeren achtereenvolghen(de) daer 't eerste jaer af innegaende te half maerte XV° LXXII ende is dit jaer van LXXIII het tweede derde.

[fol. 1v]

Jaerontfanck verschenen die betaelingen d' een helfte ad vincula Petri ende d' ander helfte op St. Maertensmisse daeraen volgende anno XV° LXXIII.

[In de marge:] Bij den ... .. ende ..., 't II° III° jaer.

1. Die eerste verhuyringe beghinnende op Reygersgaet op d' ambochtscheydinge heeft den rentmeester gehouden voor mijn heere voor de somme van 5 sch. 3 gr. ende hebben mijns

heeren peerden dit gebruyckt, daerom hier

Memorie

[In de marge:] Coompt alzoo mijns heere ... .. alle... de ... .. gebruyckt ... ..

2. Die tweede verhuyringhe, streckende totten Zoutendam toe is mede gehouden voor mijn heere om 2 sch., maer soe die gebruyct is als voor, hier

Memorie

3. Die derde verhuyringhe, streckende van den Dam tot soe verde die vrozen van Seroskerck gaet is mede gehouden als vooren om

2 sch. 6 gr.

4. Die vierde verhuyringhe, streckende van 't landt van Seroskerck tot aen sijnen eersten cavel daer sijn dijckerslandt aen comt, is mede gehouden als vooren om

2 sch. 2 gr.

5. Die vijfde verhuyringhe, streckende alzoove verde als die baeninghe van M(a)rin(e)s (?) Andries Blaye ende Bernart Smout gaet, is mede gehouden voor mijn heere om

15 sch.

6. Die seste verhuyringhe, streckende alsoe verde als Aert Diricxsz. ende Jan Henricxsz. Stroosnijder baeninge gaet is mede gehouden als voiren om

9 sch. 8 gr.

7. Die zevenste verhuyringhe, streckende tot den Nieuwendijck toe, is mede gehouden als voren om

4 sch. gr.

[fol. 2r]

8. Huych Beyerdal over die achtste verhuyringhe, comende van den Nieuwendijck tottem dam voor zijn deur, den hoop om

6 sch.

9. Leenart Huyghensz. over die IXe verhuyringhe, comende van den voorn. dam tot den dorp toe, den hoop om

6 sch.

10. Jan den Dolphin over die X^e verhuyringhe, streckende van den dorp tot half Heyn Moyesz. gat toe, den hoop om

7 sch. 10 gr.

11. Anthonis Joestsz. over die XIe verhuyringhe, van 't voors. gadt soe verde Mathijs Andriesz. baeninghe gaet, den hoop om

6 sch. 6 gr.

12. Anthonis Joosz. over die XIIe verhuyringhe, streckende van den voorgaende tot aen den wech voor Job Martensz., den hoop om

8 sch.

13. Job Martensz. over die XIIIe verhuyringhe, streckende van den wech voor Ouw Mansz. huys toe, den hoop om

6 sch. 3 gr.

14. Cornelis Corn(eli)s Lijnsz. over die XIIIe verhuyringhe, streckende van den voors. wech tot daer Geleyn Bollartz. plach te woenen, den hoop om

7 sch. 10 gr.

15. Jan Jacobsz. Buyrman over die XVe verhuyringhe, streckende tot de creecke van de Pluympt, den hoop om

22 sch.

16. Frans Berentsz. over die XVIe verhuyringhe, ende is jegens het Nieuwe Landeken, den hoop om

4 sch.

I^e somma 3 pond 5 gr. Vlaems

[fol. 2v]

Anderen ontfanck van dijckettinge, gelegen onder Pluymptot, verhuurt als vooren.

[In de marge:] Bij den voors. ... (?) 't IIe IIIe jaer.

16. Frans Berntsz. over die eerste verhuyringe, beghinnende aen den Zeedijck van de Pluymptot, streckende westwaerts op tuschen den voors. polder van de Pluymptot ende St. Marienpolder tot aen den dijck daer leyt tusschen den Pluymptot voorn. ende den polder van St. Annelandt, om
3 sch.
  17. Cornelis Ph(i)l(ip)sz. over die IIe verhuyringe, daeraen streckende tot aen 't huelcken dat leyt in den dijck van St. Annelandt, den hoop om
2 sch.
  18. Jacob Leemsz. over die IIIe verhuyringe, daeraen streckende soe verre die baeninge van Cop Lem gaet van 't landt dat hij in den Pluymptot bruyckt, den hoop om
2 sch.
  19. Jacob Leemsz. heeft gehuyrt die IIIe verhuyringe, daeraen streckende zoe verde die baeninge van Job Mertenz. in den Pluymptot gaet, om
3 sch. 2 gr.
  20. Frans Berntsz. heeft die V^e verhuyringe, daeraen streckende zoe verde als die baeninge van den rentmeester in den Pluymptot gaet, den hoop om
3 sch. 2 gr.
  21. Cornelis Corn(eli)s Faes heeft die VIe verhuyringe, daer aen streckende zoe verde zijn baeninge gaet, den hoop om
8 sch.
  22. Adriaen Jacobsz. brander heeft die VIIe verhuyringe, daeraen streckende zoe verde tot aen den gront van St. Mertensdijck, den hoop om
5 sch.
- II^a somma 26 sch. 4 gr.

[fol. 3r]

Ander ontfanck van gors- ende dijckettinge in Hannevosdijck.

[In de marge:] Bij den voors. ... (?) 't IIe IIIe jaer. Allen dyen getrocken ... (?) zijn gegeven bij mijn ... .. (?) hier niet.

23. Die eerste verhuyringe, streckende zoe verde Jan de Brabanders landt gaet, heeft den rentmeester gehouden voor mijn heere
2 sch. 7 gr.
24. Die IIe verhuyringe, streckende als voren, is mede gehouden voor mijn heere, om
3 sch. 6 gr.
25. Die IIIe verhuyringe, streckende tot Adriaen Marcusz., is mede gehouden als voren, om
8 sch. 6 gr.
26. Die IIIIe verhuyringe, streckende tot aen den dam toe, is mede gehouden als voren, om
2 sch. 2 gr.
27. Die V^e verhuyringe, streckende tot achter May Frans, heeft de rentmeester mede gehouden, om
20 gr.
28. Die VIe verhuyringe, streckende achter 't huys tot Jacob Lenertsz. landt toe, heeft gehouden

den voors. rentmeester als voren, om 2 sch. 10 gr.

29. Die VIIe verhuyringe, streckende tot Jan Heynsz. Stroosnijder, is mede gehouden als voren, om 22 gr.

30. Die VIIIe verhuyringe, streckende totten Groenen wecht toe, is mede gehouden als voren, om 3 sch.

[fol. 3v]

31. Die IXe verhuyringe, loepende tot Aert Imgerburg (?), is mede gehouden als voren voor mijn heere, om 2 sch. 7 gr.

32. Die X^e verhuyringe, streckende tot aen 't half waeter, is mede gehouden als voren, om 2 sch. 7 gr.

33. Die XIe verhuyringe, streckende tot aen den Groenen wech, heeft gehuyrt Adriaen Ingel J(aco)bsz., voor 6 sch. 3 gr.

34. Die XIIe verhuyringe, lanckx streckende aen den Breedenvliet, heeft gehuyrt Jan Brabander, voor 9 sch.

III^a somma 15 sch. 3 gr.

Ander ontfanck van gorsettinge in Moggershil, verhuyr als voren.

[In de marge:] Bij den voors. ... (?) 't IIe IIIe jaer.

35. Ingel Boomen heeft die gorsettinge in Moggershil op conditie hier voren verhaelt, d' welke gorsettinge is een quartier van den geheelen gors ende dijckettinge dat 85 nallanen (?) zijn gehuyrt, den hoop jaerlicx om 16 sch. 8 gr.

III^{II}^a somma 16 sch. 8 gr.

[fol. 4r]

Ander ontfanck van 't ouwerambocht.

[In de marge:] Transport.

36. Het ouerambocht van mijn heere van 119 gemeten 50 roeden tot 10 gr. op de gemeten ten halven schote, overmits dat nu niet meer ontfangen wordt

V^a somma niet

Ander ontfanck van mijns Ed. heere jaerschot verschenen Bamisse nae de note anno XVe LXXIII.

[In de marge:] ... (?)

37. Ontfanghen van mijne Ed. heeren jaerschot in Moggershil 't welck verschint altijts Baemis naer die nota ende die jaer groten van Moggershil dat geldende gemeten zijn is bij der laeste verheuringe gedaen in den jaer XVe LI tot 172 gemeten 65 roeden tot 2 gr. van 't gemet

VI^a somma 28 sch. 9 gr.

Ander ontfanck van mijns Ed. heere coorenmoelen.

[In de marge:] Bij den ... (?) daervan zijnde 't IIIe VIe jaer.

38. Ontfanghen van Berthil Mathensz. die gehuyrt heeft mijns Ed. heere coorenmoelen van St. Annelandt, Hannevosdijck ende Moggershil eenen tijt van zeven jaeren achtereenvolghende, daer dit jaer beghint Advincula Petri anno LXXIII ende eynende den lesten july anni LXXIII, het IIIe VIIe jaer af is, gehuyrt jaerlicx om 29 pond Vlaams, verschinen in drie termijnen binnen den jaer, compt alhier over het IIe VIIe jaer de voors. somme van 29 pond Vlaams

Item drie koppelen capoenen, oft 6 sch.

VII^a somma 29 pond 6 sch. gr.

[fol. 4v]

Ander ontfanck van visscheryen, vogelrye ende dat veer verschenen binnen den tijt deser reeckeninghe.

[In de marge:] Bij den ... (?) daer van zijnde, 't VIe VIIe jaer.

39. Ontfanghen van Claes Jansz. Moye die gehuyrt heeft die visscherye van St. Annelandt, Hannevosdijck en Moggershil met allen zijnen aencleven eenen tijt van zeven jaeren achtereenvolgende, daer dit jaer beghinnende is St. Jansmisse mitsoemer anno XVe LXXIII ende eyndende St. jansmisse anno XVe LXXIII, het VIe VIIe jaer af is, des jaers om 2 pond 13 schellingen, verschinende in twee termijnen, compt hier over het VIe VIIe jaer de voors. somme van 2 pond 13 sch.

[In de marge:] Transport.

40. Die vogelrye van St. Annelandt en heeft dit jaer nyet noghen ghelden, dus hier tot memorie

Dat veer en heeft dit jaer niet moghen ghelden, dus hier tot memorie.

VIII^a somma 2 pond 13 sch. gr.

Ander ontfanck van de waeghe van St. Annelandt bij mijn Ed. heere geordonneert, verschenen binnen den tijt deser reekeninge.

[In de marge:] Inguiratie deligeter (?).

41. Men be.int (?) niet dat dit jaer de waeghe yet gegouwen heeft, dus hier alleenlijcken memorie

IX^a somma memorie

[fol. 5r]

Ander ontfanck van vroompachten ende dijckerslandt, verschenen Bamisse, Kersmisse wel betaelt ende is van den jaer XVe LXXIII daer die groote blijft boven die vercofte vroomen ende dijckerslanden ontrent twee hondert drie ende 't negentich gemeten luttel min of 't meer daer binnen gereeckent, die cleyne ende groote plate metten aenwas ende die 25 gem. 250 roeden landts die aen mijn Ed. heere gecoemen zijn bij den doot van zeecker vrouwen, breeder blijckende bij de voorgaende reekeninge, hebbende in pachte dese persoonen hier naer volgende eenen tijt van zeven jaeren achtereenvolgende daer dit jaer, verschenen Bamisse drie ende 't seventich, het IIe VIIe jaer af is.

[In de marge:] ... .. (?) huyrcedullen. 't IIe VIIe jaer.

42. Claes Willemsz. Coeman die in pacht heeft 46 gemeten 50 roeden vroomen, gelegen in St. Annelant op de ambochtscheydinge, elck gemet om 7 sch. 3 gr. Vlaams 17 pond 6 sch. 1 gr.

Item vier koppelen capoenen oft 8 sch.

43. Aert Diricxsz. ende Jan Cornelis Lauwenz. van weylen Lenart Huyghenz., die in pacht hebben 16 gemeten vroomenlandt om 11 sch. 't gemet 22 pond 11 sch.

Item vier koppelen capoenen oft 8 sch.

[In de marge:] 57 gemeten uuyt wat oirsaeke hier maer 18 gemeten ge... (?) en waeren naedien de voorgaende rekeninge houden(de?) 20 gemeten.

44. Jan den Dolphijn, baillue, die in pacht heeft 28 gemeten preter 12 roeden vroomenlandt, 't gemet om 11 sch. 9 pond 17 sch. 6 gr. 18 m.

Item twee koppelen capoenen oft 4 sch.

45. Anthonis Cornelisz. die herder die in pacht heeft 24 gemeten 111 roeden vroomenlandt, 't gemet om 11 sch. 13 pond 8 sch. 10 (?) gr.

Item twee koppelen capoenen oft 4 sch.

46. Die weduwe van Marinus Cornincxz. die in pacht heeft een gemet vroomen, 't gemet voor 11 sch. Vlaams 11 sch.

[fol. 5v]

47. Jan Lambrechtsz. die in pacht heeft mijns Ed. heere cleyne plate, groote 3 gemeten 10 roeden, den hoop om 33 sch. 4 gr.

Item een coppel capoenen oft 2 sch.

48. Jan den Dolphijn, bailliu, die in pacht heeft die groote plate, bij de hoop voor 3 pond 6 sch. 8 gr.

Item een coppel capoenen oft 2 sch.

Vroomen in Hannevosdijck.

49. Huybrecht Cornelisz. die in pacht heeft 't zestich gemeten 250 roeden vroomen daer hij op woent, gelegen in Hannevosdijck daer den Zouten Dam leyt, tusschen die twee weeghen streckende aen Maeycken Soetemans vroomen, 't gemet jaerlijcks om 12 sch. Vlaams

36 pond 10 sch.

Item drie koppelen capoenen oft 6 sch.

50. Jan Jansz. Brabander heeft in pachte 57 gemeten vroomen, 't gemet voor 12 sch.

34 pond 4 sch.

Item twee koppelen capoenen oft 4 sch.

51. Inghel Boonen die in pacht heeft 3 gemeten 118 roeden vronen, den hoope om 24 sch.

X^a somma 117 pond 9 sch. 10 gr. 4 m.

[fol. 6r]

Ander ontfanck van dijckersgemeten gelegen in Hannevosdijck ende Moggerschil.

[In de marge:] ... .. (?) huycedullen. 't IIe VIIe jaer.

52. Gerrit Fransz. die in pacht heeft 26 gemeten 10 roeden landts aen mijn Ed. heere gecoemen bij der doot van jonkvr. Cornelia ende Jacobina de susteren ten Drie Coninghen tot Zierickzee, 't gemet om 8 sch. 10 pond 12 sch. 3 gr.

53. Cornelis Smijt uuyt Kempshofstede die in pachte heeft 2 gemeten 130 roeden dijckerslandt, gelegen in Moggerschil, den hoop om 19 sch.

XI^a somma 11 pond 11 sch. 3 gr.

Ander ontfanck van landtpachten gelegen in den Pluympot.

[In de marge:] Als in den voorgaende rekeninghe.

54. Die vronpachten gelegen in den Pluympot heeft mijn Ed. heere vercoft eenen Marten Roelantz. advocaet, woenende tot Mechelen, dus hier alleenlijcken tot memorie

XII^a somma ... .. (?) [memorie]

[fol. 6v]

Ander ontfanck van landtpachten ende dijckersgemeten gelegen in den polder van de Breedenvliet die welcke mijn Ed. heere voor dit jaer heeft doen baenen ende die noote daer af is vercoft, soe hier volcht.

[In de marge:] Bij de cotype van den vercoopingh, gedaen den XXX^{em} juny anno 1573, bij w...ch (?) ges... (?) hier onderge... (?).

55. Ingel Commersz. heeft die eerste vercoopinghe, een stucxken terwe, gelegen op die zuytzijde van den creecke ofte waterganck, groot een gemet 127 roeden, 't gemet om 30 sch. Vlaams 2 pond 7 sch. 3 gr. 8 m.

56. Adriaen Jansz. heeft dei IIe vercoopinge, een stucxken somergerste, groot 7 gemeten 2 roeden, 't gemet voor 32 sch. 2 pond 16 sch. 2 gr. 13 m.

57. Huybrecht Heynesz. [de naam is afgekort en kan dus ook Heyndericxsz. zijn] heeft voor die derde vercoopinge vier meez (?) terwe, groot 3 gemeten, elcke gemet voor 22 sch. 3 pond 6 sch.

58. Adriaen Jansz. heeft voor die IIIIe vercoopinge die reste van de terwe, groot 3 gemeten 228 roeden, 't gemet voir 33 sch. 6 pond 4 sch. 1 gr. 3 m.

59. Jan Lievensz. heeft die V^e ende VIe vercoopinge ende zijn een geertghen somergerst en groot 2 gemeten 129 roeden, 't gemet voir 32 sch. 6 gr. 3 pond 18 sch. 11 gr. 16 m.

60. Bertel Matheusz. heeft die VIIe vercoopinge tijtgerste, groot 2 gemeten 21 roeden, 't gemet

voor 2 pond 3 sch. 4 gr.

4 pond 9 sch. 8 gr. 9 m.

[fol. 7r]

61. Bertel Matheusz. heeft noch die VIIIe vercoopinge tijtgerste, groot 1 gemet 8 roeden, 't gemet voir 2 pond 7 sch. 6 gr. 3 pond 12 sch. 6 gr. 12 m.

[In de marge:] Zij dit acte geverificeert ... (?) den Dolphins boeck handt (?) van 7 gemeten preter 10 roeden ende ... (?) memorie en houdt maer 7 [gemeten] landt preter 10 roeden.

62. Machuyt Cornelisz. heeft die IXe vercoopinge tijtgerste, groot 7 gemeten 10 roeden, 't gemet voir 2 pond 2 sch. 4 pond 16 sch. 2 gr. 5 m.

63. Jan Cornelis Lauwenz. heeft die X^e vercoopinge tijtgerste, groot 1 gemet 114 roeden, 't gemet voor 37 sch. 6 gr. 2 pond 11 sch. 9 gr.

64. Job Mertenz. heeft die XIe vercoopinge tijtgerst, groot 280 roeden, 't gemet voor 2 pond 5 sch. 10 gr. 2 pond 3 sch. 7 gr.

65. Lenert Joostsz. heeft die XIIe vercoopinge somergerst, groot 273 roeden, 't gemet voir 20 sch. 18 sch. 2 gr. 9 m.

66. Jan Cornelis Lauwenz. heeft die XIIIe vercoopinge tijtgerste, groot 2 gemeten 35 roeden, 't gemet voir 2 pond 5 sch. 8 gr. 4 pond 16 sch. 6 gr. 11 m.

67. Bernt Jansz. geeft die XIIIe vercoopinge terwe, groot 3 gemetn 161 roeden, 't gemet om 34 sch. 6 pond 2 gr. 7 m.

68. Jan Lyevensz. heeft die XVe vercoopinge terwe, groot 3 gemeten 218 roeden, 't gemet voir 26 sch. 2 gr. 4 pond 17 sch. 6 gr. 4 m.

[fol. 7v]

69. Cornelis Adriaenz. Stellemer heeft die XVIe vercoopinge terwe, groot een gemet 207 roeden. 't gemet voir 20 sch. 6 gr. 34 sch. 7 gr. 17 m.

70. Willem Jansz. heeft die XVIIe vercoopinge somergerste, groot 1 gemet 160 roeden, 't gemet voir 28 sch. 6 gr. 28 sch. 4 gr. 9 m.

71. Jan Huygensz. heeft die XVIIIe vercoopinge somergerste, groot 2 gemeten 73 roeden, 't gemet voir 22 sch. 2 pond 9 sch. 4 gr. 6 m.

72. Jan Lievensz. heeft die XIXe vercoopinge somerterwe, groot een gemet 213 roeden, 't gemet voir 14 sch. 2 gr. 24 sch. 2 gr. 15 m.

73. Willem Jansz. heeft die XXe vercoopinge somerterwe, groot een gemet 127 roeden, 't gemet voir 19 sch. 27 sch. 12 m.

XIII^a somma 61 pond 2 sch. 10 gr. 13 m.

[fol. 8r]

Ander ontfanck in den voors. Breedenvliet van het ghene niet die noote voors. te velt

niet vercocht en is, maer bij Claes Willemsz. Coman innegehaelt ende gedorsschen tot mijns Ed. heeren profijt ende zedert vercoft, zoe hier

[In de marge:] Bij den manuel boeck van den bailliu van St. Annelandt hier gesien (?).

74. Ontfanghen van Claes Willemsz. voors. vijf viertelen ende een achtendeel rogghe, Berghe-
sche maete, dewelcke is vercoft voor 9 sch. gr. elcke viertel 2 pond 9 sch. 6 gr.

75. Item ontfanghen van den voors. Claes Willemsz. 12 viertelen een achtendeel terwe, dewelcke
is vercoft voor 10 sch. het viertel 6 pond 10 sch.

XIII^a somma 8 pond 14 sch. 6 gr.

[fol. 8v]

Ander ontfanck in den voors. Breedenvliet.

[In de marge:] Inquiratur diligenter (?) nae die huyerceelen. 't IIe VIIe jaer.

76. Ontfanghen van Claes Willemsz. Coman die in pachte heeft 139 gemeten weylandt in 't
zuyteyndt van den Breedenvliet eenen tijt van VII jaeren, waer af dit jaer van LXXIII het
tweede VIIe jaer is ende verschenen Bamisse, Kersmisse wel betaelt, elcke gemet om 3 sch. gr.
Vlaams 20 pond 19 sch.

XV^a somma per se [20 pond 19 sch.]

Ander ontfanck van 't rijs uuyt mijns Ed. heeren bossche, vercocht bij den rentmeester
Dirck van Willack (?), zoe hier naer volgt.

[In de marge:] Nouu.

77. Ontfanghen van Claes Coman die een vierde part aen 't rijs gecoft hadde 3 pond 5 sch.

78. Jan Jansz. Brabander die oock een vierde part van 't voors. rijs gecoft hadde 3 pond 5 sch.

79. Jan Dolphin heefter oock een vierde deel af gehadt voor den voors. somma van
3 pond 5 sch.

80. Bartel Matheusz. molenaer heefter mede een vierde part af gehadt voor 3 pond 5 sch.

XVI^a somma 14 pond gr.

[fol. 9r]

Ander ontfanck van thienden in St. Annenlandt, verschenen d' een helft St. Martensmisse
ende d' ander helfte Kersmisse daeraen volgende anno XVe LXXIII.

[In de marge:] Bij den quoyer van den thienden hier geleverd, bij den secretaris van St.
Annelant onderteckent.

81. Claes Willemsz. Coman die gehuyrt heeft den eersten block gelegen aen 't zuyteynde van
den Hooghen Werff gemeene (?), groot in erven 150 gemeten vronen die toebehoiren die heere
van Seroskercke ende die Bernadyten t' Zierickzee, gecoemen van den erfgenamen van Mr. Jan
Boom op welcke zij die thienden gehouden, alsoe 't breeder blick ende verclaert staet in den
reekeninghe van den jaere XIIIe LXXXIX, blijft noch 91 gemeten 50 roeden vronen maecken-
de in thienden acht gemeten 80 roeden, 't gemet om 26 sch. 10 gr. 11 pond 1 sch. 9 gr. 20 m.

82. Adriaen Jansz. over den II^{en} block, groot 3 gemeten 200 roeden, gehuyrt 't gemet voor 2 pond 6 sch. 8 pond 8 sch. 4 gr.

83. Lenart Huyghensz. over den derden block, groot 3 gemeten 207 roeden, gehuyrt 't gemet om 2 pond 4 sch. 8 pond 2 sch. 4 gr. 7 m.

84. Jan Dolphin over den vierden block, groot 5 gemeten 113 roeden, genaempt den Dorp-hoeck, gehuyrt het gemet om 2 pond 4 sch. 6 gr. 11 pond 19 sch. 3 gr.

85. Aert Diricxsz. over den V^{en} block, geheeten Heyn Kempesz. hoeck, groot 4 gemeten 185 roeden, gehuyrt het gemet voor 27 sch. 6 gr. 6 pond 6 sch. 11 gr. 12 m.

[fol. 9v]

86. Jan Cornelis Lauwensz. over den VI^{en} block, geheeten die vier derthien gemeten, groot 4 gemeten 187 roeden, heuyrt het gemet om 25 sch. 6 gr. 5 pond 17 sch. 7 gr.

87. Cornelis Jacob Soete over den VII^{en} block, genaemt Dirck Thonisz. hoeck, groot 5 gemeten 18 roeden, gehuyrt het gemet om 31 sch. 7 pond 16 sch. 10 gr. 7 m.

88. Willem Lenert Coman over den VIII^{en} block, genaemt voor die duvekeete, groot 7 gemeten 125 roeden, gehuyrt 't gemet om 29 sch. 10 pond 15 sch. 1 gr.

89. Willem Lenert voors. over den IX^{en} block, geheeten Barents hoeck, groot 7 gemeten 57 roeden, gehuyrt 't gemet om 2 pond 1 sch. 6 gr. 14 pond 19 sch. 8 gr.

90. Jacob Jacobsz. smit over den X^{en} block, genaemt den Hoelblock, groot 7 gemeten 100 roeden, gehuyrt 't gemet om 2 pond 1 sch. 15 pond 8 gr.

91. Jacob Cornelis Gowertsz. over den XI^{en} block, geheeten den Steenblock, groot 7 gemeten 95 roeden, gehuyrt 't gemet om 2 pond 1 sch. 14 pond 19 sch. 11 gr. 19 m.

92. Jacob Lemsz. over den XII^{en} block, genaemt Coppe Lemsz. hoeck, groot 7 gemeten 210 roeden, gehuyrt 't gemet om 2 pond 7 sch. 6 gr. 18 pond 5 sch. 9 gr.

[fol. 10r]

93. Lonus Reynsz. over den XIII^{en} block, genaemt Ph(i)l(ip)s Cornelisz. hoeck, groot 7 gemeten 120 roeden, gehuyrt het gemet om 34 sch. 12 pond 11 sch. 7 gr. 4 m.

[In de marge:] Transport.

94. Mijns heere plaete oft den XVIII^{en} block en heeft dit jaere niet moghen gheven, dus hier alleenlijck tot memorie ende anders niet

95. Adriaen Jansz. over den XV^{en} block, genaemt St. Marie polder, groot 2 gemeten 200 roeden, gehuyrt het gemet om 3 pond 2 sch. 8 pond 5 sch. 4 gr.

XVII^a somma 154 pond 11 sch. 2 gr. 21 m.

[fol. 10v]

Anderen ontfanck van thienden gelegen in Hannevosdijck, verhuurt alsvoren.

[In de marge:] Bij den voors. quoyer.

96. Anthonis Diricxsz. over den I^{en} block thienden, groot 5 gemeten 268 roeden, gehuyrt het gemet voor 2 pond Vlaams 11 pond 15 sch. 6 gr.

97. Cornelis Adriaensz. Tut over den II^{en} block, groot drie gemeten 80 roeden, gehuyrt het gemet om 31 sch. 5 pond 1 sch. 3 gr. 4 m.

98. Cornelis Marinusz. over den III^{en} block, groot 7 gemeten, gehuyrt het gemet om 34 sch. 12 pond 15 sch.

99. Symon Symonsz. over den vierden block, genaemt Adriaen Michielsz. hoeck, groot 4 gemeten 50 roeden, gehuyrt het gemet om 36 sch. 7 pond 10 sch.

100. Symon Symonsz. voors. over den V^{en} block, genaemt Nyemants hoeck, groot 5 gemeten 15 roeden, gehuyrt het gemet om 31 sch. 7 pond 16 sch. 6 gr. 14 m.

101. Heyn Piersz. over den VI^{en} block, genaemt den Ghelder hoeck, groot 7 gemeten 10 roeden, gehuyrt 't gemet om 26 sch. 6 gr. 9 pond 6 sch. 4 gr. 8 m.

[fol. 11r]

102. Huybrecht Heynesz. over den VII^{en} block, genaemt Merten Cornelisz. hoeck, groot 4 gemeten 250 roeden, gehuyrt het gemet om 33 sch. 4 gr. 8 pond 1 sch. 2 gr. 8 m.

103. Anthonis Inghelsz. over den VIII^{en} block, genaemt Cornelis Jacobsz. hoeck, groot 7 gemeten preter een half quartier, gehuyrt het gemet omme 28 sch. 9 pond 12 sch. 6 gr.

104. Krijn Cornelis Snijwart (?) over den IX^{en} block, genaemt Adriaen Inghelsz. hoeck, groot 6 gemeten 190 roeden, gehuyrt het gemet omme 2 pond 1 sch. 6 gr. 13 pond 15 sch. 3 gr. 10 m.

105. Jan Cornelis Lauwesz. over den X^{en} block, genaemt die Smaelzijde, groot 2 gemeten, gehuyrt het gemet om 30 sch. 3 pond Vlaams

XVIII^a somma 88 pond 13 sch. 7 gr. 20 m.

[fol. 11v]

Ander ontfanck van thienden gelegen in Moggerschil, verhuurt als voiren.

[In de marge:] Bij den voors. quoyer.

106. Jacob Adriansz. die gehuyrt heeft die thienden van Moggerschil, bij den hoop voor dit jaer 4 pond 4 sch. 4 gr.

XIX^a somma per se [4 pond 4 sch. 4 gr.]

Ander ontfanck van den thienden in den Pluympot daarvan Seroskerck een vijfde deel competeert, verhuurt als voiren.

[In de marge:] Bij den voors. quoyer.

107. Adriaen Jansz. over den eersten block, van oisten in streckende totten Nieuwen wech toe, groot drie gemeten 36 roeden, gehuyrt het gemet om 2 pond 4 sch. 6 pond 17 sch. 3 gr. 8 m.

108. Job Mertensz. over den II^{en} block, streckende van den wech zoe verre mijns Ed. heere landt gaet, groot 5 gemeten 16 roeden, gehuyrt 't gemet om 2 pond 16 sch. 6 gr.
4 pond 17 sch. 2 gr. 3 m.

XX^a somma 11 pond 14 sch. 5 gr. 11 m.

[fol. 12r]

Anderen ontfanck van thienden in den Breedenvliet, daarvan Zeroskercke een vijfde deel competeert, verhuurt als voiren.

[In de marge:] Bij den voors. quoyer.

109. Willem Lenertsz. over den eersten block, streckende van den dam af zoo verde als die vroomen gaen tot Seroskerckens eerste dijckerslant toe, groot in thienden 5 gemeten, gehuyrt het gemet om 22 sch. 5 pond 10 sch.

110. Cornelis Jacobsz. Soete over den II^{en} block, streckende alsoe verde als Mr. Andries baeninge gaet, groot 5 gemeten 't gemet om 25 sch. 6 pond 7 sch. 6 gr.

111. Adriaen Jansz. over den III^{en} block, streckende van den tweeden block tot aen den dijck van 't oisteynde, groot 4 gemeten, gehuyrt 't gemet om 30 sch. 6 pond 15 sch.

112. Claes Willemsz. Coman over die thienden van 't lant van Jacob Gilisz. op 't westeynde van den Breedenvliet ende heeft die gehuyrt bij den hoop voor dit jaer alleenlijcken om 5 pond 6 sch.

113. Claes Willemsz. voors. over die thienden van 't landt dat Gerryt Fransz. gebroecken hadde, op 't westeynde van den Breedenvliet, gelegen voor zijn huys, gehuyrt bij den hoop voor dit jaer alleenlijcken om 5 pond 6 gr.

XXI^a somma 19 pond 3 sch. 6 gr.
Verte. Verte.

[fol. 12v]

Totalis somma van den ontfanck beloopt 576 pond 11 sch. 20 m.

UITGAVEN

[fol. 13r]

Uuytgeven ende betaelingen gedaen jegens desen ontfanck bij den voorn. rentmeester, ende eerst van de renten staende opte voors. heerlicheyt van St. Annelandt ende Hannevosdijck.

Eerst

114. Alzoe de voors. heerlicheyt belast is geweest bij wijlen zaliger gedachtenis mijn heere van Brugdam met 35 ponden gr. Vlaams ... (?) erfelijcke renten [hierna 5 regels doorgehaald] van welke somme mijn vrouwe Anna van Bourgondië, vrouwe van Ravesteyn, saliger memorie, gelost ende gequeten heeft twaelf ponden ... (?), 't welcken aen die van 't capittel van West Soubburch 8 pond gr. voor den eenen block vroomen van 45 gemeten, leggende in 't voors.

landt van St. Annelandt, item 20 sch. ... (?) die zij gelost heeft jegens Mr. Jan Boom, noch 20 sch. ... (?) die se noch gelost heeft jegens Gerard Boom, noch twee ponden gr. ... (?) die mijn vrouwe voorn. gelost heeft jegens heere Lenert Pieter Omsz., priester, die hij vercregen hadde als d' een pond gr. ... (?) van Huych Mr. Jan Boomsz. ende 't ander pond groot van Jacob Pieter Huygensz. Blijft dan die voors. heerlicheyt noch belast met 23 pond gr. Vlaams. maer heer Ph(i)l(ip)s van Bourgondië, heere van Fallaïcx. Peer (?) ende St. Annelandt heeft d' voors. 12 pond gr. wederomme vercoft eenen Jeronymus van Seroskercke opten XIII^m dach decembris anno XV^c XL, zulcx dat dese heerlicheyt noch belast blijft mette 35 pond gr. Vlaams die daer op hebben dese naevolgende persoenen, verschenen d' een helft Petri ad Cathedram ende d' ander helft martini anno XV^c LXXIII. Soo hier nae volght.

[fol. 13v]

[In de marge:] Debet quictancie, zedert is dei quictancie hier overgelevert daer(om?) hier boven ontlast.

115. Betaelt de erfgenamen Jeronymus van Seroskercke over een rente verschenen als voren, de somme van 10 pond 10 sch., de zelfde 12 pond noch 3 pond, noch 12 pond 10 sch. vercregen van Willem Draeck, noch 6 pond 5 sch. geypotecqueert op den Pluympot, tesamen
46 pond 15 sch.

[In de marge:] Bij twee quictancies hier gelevert.

116. Betaelt Philibert van Seroskercke over een rente verschenen den eersten juny anno XV^c LXXIII den penning XIII blijckende bij quictancie, de somme van 16 pond 13 sch. 4 gr.

117. Betaelt den voorn. Philibert over een rente verschenen den XIII^m july anno XV^c LXXIII den penninck XIII blijckende bij quictancie daeren hier overgelevert, de somme van
16 pond 13 sch. 4 gr.

prima somma 105 pond 1 sch. 8 gr.

[fol. 14r]

Ander uuytgeven ordinaris daeraff nochtans sommige meerderen ende minderen.

[In de marge:] Bij quictancie hier overgelevert.

[In de marge (begin van elke regel op kopie weggevallen):] In de ... (?) desen ... (?) bij hel... (?) van Dornick (?), d' erfgenaemen van Dirick van Willach (?) ... stitueert, alzoe Dirickz. ... (?) betaelt heeft.

*118. Betaelt den heeren van Oude Munster tot Utrecht die jaerlixte pensie van den thienden van St. Annelandt metten appendentiën vandien, verschenen over dit jaer van LXXIII, die somme van
28 sch. 5 gr. 2 m.

[In de marge:] Bij den billet hier gelevert inhoudende quictancie dienende op desen twee getrocken ...ceelen (?) ende ... (?) op gelijk ... (?) op den naevolgende rekeningh.

*119. Betaelt Jan Cornelis Lauwesz. den oncost van mijn Ed. heeren dijckerslandt gelegen in Hannevosdijck ende bedraegt uuytwijsende zijn billet ende quictancie 3 pond 8 sch. 5 gr. 6 m.

*120. Betaelt Jan Corn(eli)s Lauwesz. voors. den oncost van 2 gemeten 130 roeden dijckerslandt gelegen in den polder van Moggerschil, te weeten 3 sch. opten gemete die geëmployeert worden tot onderhout van haeren zeedijck ende noch 3 sch. 4 gr. die geëmployeert zijn totten gemeenen landts werck, compt voor dit jaer LXXIII, op elck gemet 6 sch. 4 gr. 15 sch. 3 gr. 12 m.

[In de marge:] Bij quictancie ende verclaeringhen van den leste dinghen (?) onder den ... handt.

121. Betaelt Lenert Lievensz., Marinus Coeman ende Joris Lenertsz. die welcken den dijck aen 't weestendt van den Breedenvliet aengenomen hebben te volle aerde te brengen ende te becleeden etc., voor dit jaer LXXIII die somme van 23 pond 7 sch. 6 gr.

122. Betaelt Joris Lenertsz. van een bestedinghe van den dijck voors. aen 't westende van den Breedenvliet die hij aengenomen hadde te maecken , 15 sch.

[fol. 14v]

[In de marge:] Bij den billet inhoudende die bestedinghe ende s... (?) hier geleverd.

*123. Item betaelt Cornelis Jacobsz. Benelair, Corn(eli)s Adriaensz. Thut, Cornelis Jacobsz. Soete ende meer anderen die welke aengenomen hadden den dijck aen 't oistendt van den Breedenvliet voors. te volle aerde te brengen, te becleeden etc., als boven, voor dit jaer LXXIII de somme van 23 pond Vlaams

II^a somma 53 pond 14 sch. 7 gr. 20 m.

Ander uuytgeven van wedden.

[In de marge:] Transport als ... (?)

124. Item desen rentmeester Jan Daulphin heeft innegehouden bij zijn selfs handt over zijn ordinaris wedden van de penninghen desen reeckeninghe te innen ende t' ontfanghen, die somme van 12 pond Vlaams

125. Den selven noch heeft innegehouden voor zijn tabbaertlaecken als van outs gecostumeert 15 sch.

126. Den selven noch als bailliu voor zijn tabbaertlaecken als van outs gecostumeert 12 sch.

127. Betaelt Francois Lambrechtz. pluymgrave, over zijn ordinaris wedden als van outs gecostumeert 5 sch. Vlaams

III^a somma 13 pond 13 sch.

[fol. 15r]

Ander uuytgeven van penninghen ontfanghen ende nyet ontfanghen.

[In de marge:] Vichr. (?) den ...boeck (?) [rekeningboeck?] off extract auctentick van dien.

128. Alsoe hier voren ten deser reeckeninghe vollen ontfanck gemaect is van mijns heeren jaerschot in Moggerschil nae die groote van 172 gemeten 65 roeden ende bij der laetste verkeneninge gedaen in 't jaer XVe LXXI doe jaergroote van Moggerschil dat geldende gemeten zijn niet meerder bevonden is dan 162 gemeten 82 roeden, dus te veel gereeckent 9 gemeten 183 roeden, beloeven tot 2 gr. van 't gemet als ontfanghen ende nyet ontfanghen ter somme van 5 m.

[In de marge:] Geroyeert bij gebreck van 't staetke.

[De navolgende post en het bijbehorende bedrag zijn doorgehaald]

129. Item Claes Willemsz. heeft innegehouden bij zijn selfs handt over seeckere vercofte greynen ende oncosten bij hem gedaen om mijn Ed. heere landt in den Breedenvliet te doen

baenen ende 't saet te brenghen, breeder blyckende bij den staetken daervan zijnde, de somme van 110 (?) pond 8 sch. 4 gr. 3 m.

III^a somma 19 gr. 5 m.

[fol. 15v]

[Onbeschreven]

[fol. 16r]

Anderen uuytgeven van de reparatie van mijns Ed. heeren corenmoelen.

[In de marge:] Bij den billet inhoudende verificatie ende quictancie hier geleverd.

*130. Betaelt Pieter Jansz. timmerman 1 pond 18 sch. Vlaams ter cause van zeeckeren hout dat hij tot mijns Ed. heeren noelen geleverd heeft mitsgaders van arbeysloon, blyckende bij den quictancie die men hier overlevert, comt hier die voors. somme van 38 sch. Vlaams

[In de marge:] Bij den billet inhoudende declaratie hier geleverd.

*131. Betaelt Jacob Jacobsz. smit, woenende in St. Annelandt, ter cause van seecker ijserwerck ende reparatie gedaen aen mijns Ed. heeren molen, blyckende bij specificatie, die somme van 25 sch. 8 gr.

Somma 3 pond 3 sch. 8 gr.

[fol. 16v]

Ander uuytgeven gedaen aen diversche persoenen door ordonnantie ende beveil.

[In de marge:] Dese ... .. (?) hier achter gestelt, daeromme hier geroyeert (?).

[De navolgende post en het bijbehorende bedrag zijn doorgehaald]

132. Betaelt heer Jan van Horion ende An. ick (?) tot Luyck door beveil van mijn Ed. heere, blyckende bij zijn quictancie mijn voors. heere tot Fallaix overgelevert, de somme van 33 pond 6 sch. 8 gr.

[In de marge:] Bij den ordonnantie van mijn heere, obligatie ende quictancie hier gegeven.

*133. Betaelt Pauwels Gielisz. cleermaecker door beveil ende ordonnatie van mij Ed. heere van een reste van gaigen die hem mijn voorn. heere schuldich was, blyckende bij mijn heerens obligatie ende quictancie van Pauwels voors., die somme van 16 pond 13 sch. 4 gr.

[In de marge:] Bij quictancie hier geleverd.

*134. Betaelt Lenert Joosz. als ontfangen van 's landts schattinge tot vier grooten op 't gemet vroomenlandt tot onderhoudenisse van den soldaeten over Huybrecht Corn(eli)sz. baeninge, blyckende bij quictancie daervan zijnde, de somme van 20 sch. 3 gr. 6 m.

[In de marge:] In den voorn. anderen reekeninge gebracht.

[De navolgende post en het bijbehorende bedrag zijn doorgehaald]

135. Item betaelt die waegenmaecker ende s. it (?) tot Bergen van seeker reparatie die se gedaen hebben aen mijns Ed. heerens waeghen, blyckende bij specificatie daervan zijnde, de somme van 37 sch.

[fol. 17r]

[In de marge:] Bij billet inhoudende den declaratie.

*136. Item heeft dese rentmeester uuytgegeven tot Antwerpen voor mijn vrouwe van Zomelsdijck [Sommelsdijck] om suycker, gimber, peper ende andere cruyt, blijckende bij zijnen billet daer van zijnde, de somme van 5 pond 13 sch. 2 gr.

[In de marge:] Transport.

137. Item geleverd Claes Willemsz. Coman om cooren te coopen om 't landt van den Breedenvliet te saet te brenghen, de somme van 3 pond 4 sch.

138. Noch betaelt om vier viertelen boonen om te saeyen als voren, het viertel om 9 sch. 6 gr., de somme van 38 sch.

[In de marge:] Bij den staetken hier geleverd.

*139. Noch heeft dese rentmeester verschoten tot diverschen stonden met reysen voor mijn Ed. heerens dienste, blijckende bij specificatie, de somme van [doorgehaald: 17 pond 15 gr. 12 m.] 11 pond 4 sch. 1 gr.

[In de marge:] Bij quictancie hier geleverd.

*140. Item betaelt Lenert Joostsz. over Thonis Corn(eli)sz. herder sijn baeninge van 't 's landts schattinge tot vier grooten op 't gemet vronen tot onderhoudenisse van de soldaten, de somme van 8 sch. 1 gr.

*141. Noch den selven ... (?) over Jan Brabanders baeninge als vooren tot vier grooten op 't gemet vronen, blijckende bij zijnde quictancie, de somme van 19 sch.

[fol. 17v]

*142. Item noch betaelt Lenert Joostsz. over Gheryt Fransz. baeninge tot onderhoudenisse van den soldaeten als voren tot 12 grooten op 't gemet dijckerslandt, blijckende bij quictancie 26 sch. 6 gr. 9 m.

[In de marge:] Bij quictancie hier overgeleverd.

*143. Item betaelt heer Caerle van Bourgoigne, heere van Sommelsdijck ende St. Annelandt ... (?), blijckende bij quictancie hier overgeleverd, de somme van 40 pond gr.

*144. Item betaelt mijn heere voorn., blijckende sijnder quictancie, de somme van 33 pond 6 sch. 8 gr.

[In de marge:] Bij quictancie hier geleverd.

*145. Item betaelt Manus [Marinus?] Claesz., woenende in Scherpenisse, over seeckere vercofte greynen om te zaeyen in den Breedenvliet, blijckende bij quictancie, de somme van 12 pond 9 sch. 13 gr., dus alhier 12 pond 9 sch. 8 gr.

[In de marge:] Alzoe die memorie bekenndt (?) dat den rekeninge (?) van St. Mertensdijck moet bedraeghen die helft van dese oncosten als ... (?) den waterganck scheydende St. Mertensdijck ende St. Annelandt, daeromme desen staet (?).

146. Item betaelt Corn(eli)s Hendricxz. van dat hij gedolven heeft eenen waterganck in den Breedenvliet, blijckende bij eenen memorieboeck, de somme van [doorgehaald: 30 sch. 10 gr. 12 m., welk bedrag door twee gedeeld had moeten worden] 15 sch. 5 gr. 6 m.

[In de marge:] Bij den memorieboeck hier gesien.

147. Noch den selven betaelt over een endt van een anderen waeterganck bij hem gedolven in
den voors. Breedenvliet, blijckende als voiren 6 sch. 8 gr.

Somma 116 pond 15 sch. 8 gr. 21 m.

Totalis somma van de uuytgeven 292 pond 10 sch. 3 gr. 22 m.

[fol. 18r]

Ende den ontfanck hier vooren
bedraegt 576 pond 11 sch. 21 m.

[In de marge (begin van de regels op kopie niet leesbaar):] ... (?) somme van 284 pond 8
gr. 22 m. gel... .. (?) naastvolgende rekeninghe ... (?) hier ontlast ende quicteert (?).
Dus meer ontfanghen dan uuytgegeven 284 pond 8 gr. 22 m.

Desen rekeninghe is alzoeh gehoirt, geëxamineert ende gesloten bij den heer van Som-
melsdijck ende Mr. Jan Laguillon, bij protestatie als hier vooren in den presentatie, in
presentie van Jan Pietersz. van der Heijden ende oick onderteykent opten XIX juny
anno 1576

[w.g.] Charles de Bourg(oigne), J. Laguillon, J. van der Heyden.